

Kampaņā “Zini naudas li(ī)kumus” veicinās jauniešu izpratni par finanšu noziegumiem

Šā gada martā Finanšu izlūkošanas dienests (FID) ikgadējā kampaņā “Zini naudas li(ī)kumus” pievērsīsies jauniešu informēšanai par finanšu noziegumiem, riskiem un rīcību, lai no tiem izvairītos. Pandēmijas laikā pieaugusi finanšu noziedznieku aktivitāte un pastiprinājušies centieni tajos iesaistīt jauniešus, tāpēc kampaņas laikā notiks tiešsaistes lekcijas skolotājiem un vidusskolēniem, diskusijas medijos, kā arī tiks prezentēti FID izstrādāti metodiskie materiāli un izglītojoši video.

8. martā plkst. 16.00 notiks FID priekšnieces Ilzes Znotiņas tiešsaistes vebinārs skolotājiem "Kā izglītot jauniešus par naudas li(ī)kumiem?", bet 10. martā plkst. 16.00 - vebinārs skolēniem "Kā nekļūt par finanšu noziedznieku?".

Pagājušā gada nogalē FID veiktā sabiedriskās domas aptauja liecina*, ka kopumā sabiedrība ir labi informēta par finanšu noziegumiem un to veidiem, tomēr jauniešu izpratne nav pietiekama. Ja no respondentiem, kas vecāki par 35 gadiem, 66% uzskata, ka izvairīšanās no nodokļu nomaksas, korupcija, naudas atmazgāšana, akcīzes preču kontrabanda atstāj negatīvu iespaidu uz sabiedrības labklājību un dzīves kvalitāti, tad vecuma grupā no 18-24 par to ir pārliecināti vien 41% aptaujāto.

“Noziedzīgā pasaule nemitīgi lūkojas pēc jaunām iespējām. Sākoties pandēmijai, kad jaunieši arvien vairāk laika sāka pavadīt viedierīcēs, 16 gadu vecumu sasniegušie iedzīvotāji kļuva par mērķa grupu, kuru iesaistīt finanšu noziegumos - lielākoties kā

naudas mūļus. Vervēšana nelikumīgu darbību veikšanai par nelielu atlīdzību notiek sociālajos tīklos, ziņapmaiņas lietotnēs, draugu kompānijās, tādēļ jauniešiem ir jābūt labi informētiem, lai atpazītu šādas situācijas un no tām izvairītos. Lai gan jauniešiem šādi piedāvājumi šķiet vilinoši, jo naudu iespējams nopelnīt bez piepūles, par iesaistīšanos nelikumīgu darbību veikšanā draud kriminālatbildība, kas negatīvi ietekmē turpmāko dzīvi un karjeras iespējas nākotnē,” skaidro **Ilze Znotiņa**.

Pēdējo gadu laikā arvien vairāk jauniešu kļūst par "naudas mūļiem", par nelielu samaksu palīdzot krāpniekiem legalizēt un pārvietot nelikumīgi iegūtos naudas līdzekļus. Naudas atmazgāšana bieži saistīta ar ļoti smagiem noziegumiem - narkotiku vai ieroču biznesu, cilvēku tirdzniecību u.c.

Metodiski izglītojoši materiāli skolotājiem

FID sagatavojis arī metodiskos materiālus vidusskolām, ko izmantot, apgūstot ekonomikas un uzņēmējdarbības pamatus, politikas, tiesību un sociālās zinības, kā arī vēsturi un svešvalodas. Tostarp piecos izglītojošos video izskaidrota naudas atmazgāšana un iepazīstināts ar krāpniecisku darījumu veidiem, katram video pielāgojot tematisku uzdevumu. Metodiskajos materiālos papildus terminoloģijas skaidrojumiem un gadījumu aprakstiem definēti arī “sarkanie karogi” jeb brīdinājuma zīmes, piemēram, “Domā kritiski!”, “Pievērs uzmanību detaļām!”, “Neriskē ar savu reputāciju un nākotnes karjeru!”, “Izglīto sevi un līdzcilvēkus, lai neklūtu par upuriem!” u.c. Metodiskie materiāli būs pieejami FID mājaslapā no š.g. 10. marta.

Kampaņas laikā notiks arī diskusijas medijos.

Vairāk par FID mājaslapā un sociālajos tīklos Facebook, Twitter, LinkedIn.

* Aptauju 2021. gada augustā veicis uzņēmums “Latvijas fakti”, aptaujājot 1118 Latvijas iedzīvotājus vecuma no 18-74 gadiem.

Līva Rancāne
Finanšu izlūkošanas dienesta
Sabiedrisko attiecību speciāliste
+371 26818377
Liva.Rancane@fid.gov.lv